

Utorok 4. apríla 2017

I

(Uznesenia, odporúčania a stanoviská)

UZNESENIA

EURÓPSKY PARLAMENT

P8_TA(2017)0098

Palmový olej a likvidácia dažďových pralesov

Uznesenie Európskeho parlamentu zo 4. apríla 2017 o palmovom oleji a odlesňovaní dažďových lesov (2016/2222(INI))

(2018/C 298/01)

Európsky parlament,

- so zreteľom na ciele OSN v oblasti udržateľného rozvoja na obdobie 2015 – 2030,
- so zreteľom na Parížsku dohodu dosiahnutú na 21. zasadnutí Konferencie zmluvných strán Rámcového dohovoru Organizácie Spojených národov o zmene klímy (COP21),
- so zreteľom na technickú správu Európskej komisie o vplyve spotreby EÚ na odlesňovanie (2013 – 063) ⁽¹⁾,
- so zreteľom na oznámenie Komisie zo 17. októbra 2008 týkajúce sa výziev súvisiacich s odlesňovaním a zhoršovaním kvality lesa pri zvládaní zmeny klímy a straty biodiverzity (COM(2008)0645),
- so zreteľom na Amsterdamské vyhlásenie zo 7. decembra 2015 nazvané Smerom k odstráneniu odlesňovania v rámci reťazcov poľnohospodárskych komodít s európskymi krajinami, ktoré podporuje plne udržateľný dodávateľský reťazec palmového oleja do roku 2020 a ukončenie nezákonného odlesňovania do roku 2020,
- so zreteľom na prísľub vládnej podpory pre plán zabezpečenia 100 % udržateľnosti priemyslu palmového oleja do roku 2020, ktorý vypracovalo päť členských štátov a signatárov Amsterdamského vyhlásenia: Dánsko, Nemecko, Francúzsko, Spojené kráľovstvo a Holandsko,
- so zreteľom na európsku stratégiu pre mobilitu s nízkymi emisiami uhlíka z júla 2016 a na návrh Komisie z 30. novembra 2016 na smernicu Európskeho parlamentu a Rady o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov (prepracované znenie) (COM(2016)0767),
- so zreteľom na štúdiu vypracovanú a financovanú Komisiou zo 4. októbra 2016 s názvom Vplyv biopalív spotrebovaných v EÚ na zmeny využívania pôdy: kvantifikácia plochy a vplyvu skleníkových plynov,
- so zreteľom na správu s názvom Globiom: základ politiky v oblasti biopalív po roku 2020,

⁽¹⁾ <http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/1.%20Report%20analysis%20of%20impact.pdf>

Utorok 4. apríla 2017

- so zreteľom na osobitnú správu Dvora audítorov č. 18/2016 s názvom Systém EÚ na certifikáciu udržateľných biopalív,
 - so zreteľom na Dohovor OSN o biologickej diverzite (DBD),
 - so zreteľom na Dohovor o medzinárodnom obchode s ohrozenými druhmi voľne žijúcich živočíchov a rastlín (CITES),
 - so zreteľom na Nagojský protokol o prístupe ku genetickým zdrojom a spravodlivom a rovnocennom spoločnom využívaní prínosov vyplývajúcich z ich používania, ktorý je prílohou k Dohovoru o biologickej diverzite, ktorý bol prijatý 29. októbra 2010 v Nagoji v Japonsku a nadobudol platnosť 12. októbra 2014,
 - so zreteľom na stratégiu EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020 a súvisiace preskúmanie v polovici obdobia ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na svoje uznesenie z 2. februára 2016 o preskúmaní stratégie EÚ v oblasti biologickej diverzity v polovici trvania ⁽²⁾,
 - so zreteľom na Svetový kongres ochrany prírody Medzinárodnej únie na ochranu prírody (IUCN) na Havaji v roku 2016 a jeho návrh 066 na zmiernenie vplyvu rozšírenia používania palmového oleja a činnosti v oblasti biodiverzity,
 - so zreteľom na Deklaráciu OSN o právach pôvodného obyvateľstva (UNDRIP),
 - so zreteľom na článok 52 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín a stanoviská Výboru pre rozvoj, Výboru pre medzinárodný obchod a Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka (A8-0066/2017),
- A. keďže Európska únia ratifikovala Parížsku dohodu a mala by zohrávať zásadnú úlohu pri plnení cieľov vytýčených v oblastiach boja proti zmene klímy a zabezpečenia ochrany životného prostredia a udržateľného rozvoja;
- B. keďže EÚ zohrala rozhodujúcu úlohu pri formovaní cieľov udržateľného rozvoja, s ktorými je palmový olej úzko spätý (ciele 2, 3, 6, 14, 16, 17, a najmä 12, 13 a 15);
- C. keďže v rámci programu udržateľného rozvoja do roku 2030 sa EÚ zaviazala podporovať vykonávanie udržateľného obhospodarovania všetkých typoch lesov, zastaviť odlesňovanie, obnoviť lesy, ktoré sú v zhoršenom stave, a podstatne a celosvetovo zvýšiť zalesňovanie a obnovu lesa do roku 2020; keďže v rámci Agendy 2030 je EÚ tiež odhodlaná zabezpečiť udržateľné modely spotreby a výroby, a to s cieľom nabádať spoločnosti, aby prijali udržateľné postupy, a do svojho cyklu podávania správ zapracovať informácie o udržateľnosti a podporovať udržateľné postupy verejného obstarávania v súlade s vnútroštátnymi politikami a globálnymi prioritami do roku 2020;
- D. keďže ku globálnemu odlesňovaniu prispieva veľa faktorov vrátane výroby poľnohospodárskych komodít, ako je sója, hovädzie mäso, kukurica a palmový olej;

⁽¹⁾ Oznámenie Komisie s názvom Naše životné poistenie, náš prírodný kapitál: stratégia EÚ v oblasti biodiverzity do roku 2020 (COM(2011)0244).

⁽²⁾ Prijaté texty, P8_TA(2016)0034.

Utorok 4. apríla 2017

- E. keďže takmer polovica (49 %) všetkého odlesňovania tropických oblastí v poslednom období je výsledkom nezákonného odstraňovania lesa pre komerčné poľnohospodárstvo, a toto ničenie je výsledkom dopytu v zámorí po poľnohospodárskych komoditách vrátane palmového oleja, hovädzieho mäsa, sóje a výrobkov z dreva; keďže sa odhaduje, že nezákonná premena tropických lesov na účely komerčného poľnohospodárstva vyprodukuje 1,47 gigaton uhlíka ročne, čo zodpovedá 25 % ročných emisií EÚ z fosílnych palív⁽¹⁾;
- F. keďže lesné požiare v roku 2015 v Indonézii a na Borneu boli najhoršími pozorovanými lesnými požiarimi za obdobie takmer dvoch desaťročí v dôsledku globálnych klimatických zmien, zmien vo využívaní pôdy a odlesňovania; keďže extrémne suché podmienky v tomto regióne budú v budúcnosti pravdepodobne bežnejšie, ak sa neprijmú spoločné opatrenia na predchádzanie požiarom;
- G. keďže v dôsledku lesných požiarov v Indonézii a na Borneu bolo 69 miliónov ľudí vystavených nezdravému znečisteniu ovzdušia a požiare boli zodpovedné za tisíce predčasných úmrtí;
- H. keďže požiare v Indonézii sú zvyčajne výsledkom čistenia pôdy pre plantáže palmy olejnej a iné poľnohospodárske využitie; keďže 52 % požiarov v Indonézii v roku 2015 vzniklo v rašeliniskách bohatých na uhlík, čo z Indonézie urobilo jedného z najväčších prispievateľov ku globálnemu otepľovaniu na svete⁽²⁾;
- I. keďže neexistencia presných máp koncesí na výrobu palmového oleja a verejných registrov pozemkov v mnohých producentných krajinách sťažuje určovanie zodpovednosti za lesné požiare;
- J. keďže EÚ v rámci Newyorskej deklarácie o lesoch súhlasila, že bude „pomáhať plniť cieľ súkromného sektora, ktorým je odstrániť odlesňovanie z výroby poľnohospodárskych komodít, ako je palmový olej, sója, papier a výrobky z hovädzieho mäsa najneskôr do roku 2020, pričom uznáva, že mnohé spoločnosti majú ambicioznejšie ciele“;
- K. keďže v roku 2008 sa EÚ zaviazala k zníženiu odlesňovania najmenej o 50 % do roku 2020 a zaisteniu celosvetového úbytku lesného porastu do roku 2030;
- L. keďže vzácne tropické ekosystémy, ktoré pokrývajú len 7 % zemského povrchu, sú pod rastúcim tlakom v dôsledku odlesňovania; keďže zriaďovanie plantáží palmy olejnej spôsobuje rozsiahle lesné požiare, vysychanie riek, eróziu pôdy, odvodňovanie rašelinísk, znečisťovanie vodných ciest a celkovú stratu biodiverzity, čo zase vedie k mnohým stratám ekosystémových služieb a má výrazný vplyv na klímu, ochranu prírodných zdrojov a ochranu globálneho životného prostredia pre súčasné a budúce generácie;
- M. keďže spotreba palmového oleja a z neho odvodených spracovaných výrobkov zohráva dôležitú úlohu pri vplyve spotreby v EÚ na globálne odlesňovanie;
- N. keďže dopyt po rastlinných olejoch vo všeobecnosti bude narastať⁽³⁾, pričom dopyt po palmovom oleji sa podľa odhadov do roku 2050 zdvojnásobí⁽⁴⁾; keďže od 70. rokov 20. storočia sa 90 % nárastu výroby palmového oleja sústredilo v Indonézii a Malajzii; keďže pestovanie palmového oleja sa rozbieha aj v ďalších ázijských štátoch, ale i v Afrike a Latinskej Amerike, kde neustále vznikajú nové výsadby a existujúce výsadby sa rozširujú, čo povedie k ďalším škodám na životnom prostredí; keďže však nahradenie palmového oleja inými rastlinnými olejmi by vytvorilo potrebu väčšej rozlohy pôdy na pestovanie;

⁽¹⁾ Zdroj: *Forest Trends: Consumer Goods and Deforestation: An Analysis of the Extent and Nature of Illegality in Forest Conversion for Agriculture and Timber Plantations* (Spotrebný tovar a odlesňovanie: Analýza rozsahu a charakteru nezákonnosti premeny lesa na poľnohospodársku pôdu a plantáže drevín) (http://www.forest-trends.org/documents/files/doc_4718.pdf).

⁽²⁾ Zdroj: *World Resources Institute* (Svetový inštitút pre zdroje) (<http://www.wri.org/blog/2015/10/indonesia%E2%80%99s-fire-outbreaks-producing-more-daily-emissions-entire-us-economy>).

⁽³⁾ <http://www.fao.org/docrep/016/ap106e/ap106e.pdf> (FAO, Svetové poľnohospodárstvo s výhľadom na obdobie rokov 2030/2050: revízia z roku 2012).

⁽⁴⁾ http://wwf.panda.org/what_we_do/footprint/agriculture/palm_oil/ (WWF).

Utorok 4. apríla 2017

- O. keďže masívne používanie palmového oleja je dané hlavne nízkou cenou tohto výrobku, ktorá je možná vďaka nárastu rozlohy plantáží palmy olejnej na odlesnených plochách; keďže používanie palmového oleja v potravinárskom priemysle okrem toho reaguje na masový a neudržateľný model výroby a spotreby v protiklade k používaniu a presadzovaniu ekologických, kvalitných a domácich surovín a výrobkov;
- P. keďže palmový olej sa čoraz viac používa ako biopalivo a v spracovaných potravinách, pričom asi 50 % balených potravín v súčasnosti obsahuje palmový olej;
- Q. keďže niektoré spoločnosti obchodujúce s palmovým olejom nedokážu jednoznačne vyvrátiť, že palmový olej v ich dodávateľskom reťazci nie je spojený s odlesňovaním alebo znečistením životného prostredia a bol vyrobený pri plnom dodržiavaní základných ľudských práv a primeraných sociálnych noriem;
- R. keďže podľa 7. environmentálneho akčného programu musí Komisia posúdiť vplyv spotreby potravinárskych aj nepotravinárskych komodít v Únii na životné prostredie v globálnom kontexte a, ak je to vhodné, prijať návrhy politík na riešenia na základe zistení vyplývajúcich z posudzovania a zväziť vypracovanie akčného plánu Únie o odlesňovaní a zhoršovaní kvality lesov;
- S. keďže Komisia plánuje štúdie o odlesňovaní a o palmovom oleji;
- T. keďže celkové emisie skleníkových plynov zo zmeny využívania pôdy v súvislosti s palmovým olejom nie sú známe; keďže je v tejto súvislosti nevyhnutné zlepšiť vedecké posúdenia;
- U. keďže v producentkých krajinách nie sú k dispozícii žiadne spoľahlivé údaje o ploche pôdy určenej na pestovanie palmy olejnej, zákonne alebo nezákonne; táto prekážka od počiatku oslabuje účinok opatrení prijatých na certifikáciu udržateľnosti palmového oleja;
- V. keďže v roku 2014 bolo odvetvie energetiky zodpovedné za 60 % dovozu palmového oleja do EÚ, pričom 46 % dovážaného palmového oleja sa spotrebovalo v doprave (šestnásobné zvýšenie v porovnaní s rokom 2010) a 15 % na výrobu elektriny a tepla;
- W. keďže sa odhaduje, že do roku 2020 bude celosvetová rozloha pôdy, ktorá sa premení na účely pestovania palmy olejnej na bionaftu, predstavovať 1 milión hektárov (ďalej len „Mha“), z čoho 0,57 Mha sa premení z primárnych lesov juhovýchodnej Ázie⁽¹⁾;
- X. keďže celková zmena využívania pôdy spôsobená mandátom biopalív v EÚ do roku 2020 predstavuje 8,8 Mha, z čoho 2,1 Mha pôdy bolo zmenených v juhovýchodnej Ázii pod tlakom rozširovania plantáží palmy olejnej, pričom k polovici prípadov dochádza na úkor tropických lesov a rašelinísk;
- Y. keďže odlesňovanie dažďových lesov ničí biotopy viac ako polovice svetových druhov zvierat a viac ako dvoch tretín druhov rastlín a ohrozuje ich prežitie vrátane niektorých najzázračnejších druhov na svete; keďže dažďové lesy sú domovom niektorých z najzázračnejších a často endemických druhov, ktoré sú na červenom zozname Medzinárodnej únie na ochranu prírody (IUCN) v kategórii kriticky ohrozených druhov, za ktoré sa považujú druhy, ktorých odhadovaná, odvodená alebo predpokladaná populácia sa za posledných 10 rokov alebo za tri generácie znížila o viac ako 80 %; keďže spotrebiteľia v EÚ by mali byť lepšie informovaní o úsilí na ochranu živočíšnych a rastlinných druhov;
- Z. keďže pri viacerých vyšetreniach sa zistilo rozšírené porušovanie základných ľudských práv pri zakladaní a prevádzke plantáží palmy olejnej v mnohých krajinách vrátane násilného vysťahovania, ozbrojeného násillia, detskej práce, dlhového otroctva alebo diskriminácie pôvodného obyvateľstva;

⁽¹⁾ Zdroj: Správa Globiom (https://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/documents/Final%20Report_GLOBIOM_publication.pdf).

Utorok 4. apríla 2017

AA. keďže existujú veľmi znepokojujúce správy⁽¹⁾ o tom, že podstatná časť svetovej výroby palmového oleja porušuje základné ľudské práva a primerané sociálne normy, že sa často využíva detská práca, a že existujú mnohé konflikty o pôdu medzi miestnymi a domorodými spoločenstvami a držiteľmi koncesií na palmový olej;

Všeobecné poznámky

1. pripomína, že udržateľné poľnohospodárstvo, potravinová bezpečnosť a udržateľné lesné hospodárstvo sú hlavnými zámermi cieľov udržateľného rozvoja;
2. pripomína, že lesy majú zásadný význam pre prispôsobenie sa zmene klímy a jej zmierňovanie;
3. berie na vedomie zložitost faktorov, ktoré poháňajú svetové odlesňovanie, ako je čistenie pôdy na chov dobytky alebo pestovanie orných plodín, najmä na produkciu sójového krmiva pre živočíšnu výrobu v EÚ, ako aj palmového oleja, rozrastanie mestských oblastí, ťažba dreva a iné intenzívne poľnohospodárske činnosti;
4. poznamenáva, že 73 % svetového odlesňovania je spôsobených čistením pôdy pre poľnohospodárske komodity, pričom 40 % svetového odlesňovania je zapríčinených konverziou na monokultúrne plantáže palmy olejnej⁽²⁾;
5. konštatuje, že výroba palmového oleja nie je jedinou príčinou odlesňovania, pretože rozširovanie nelegálnych ťažobných činností a demografické tlaky sú tiež zodpovedné za vznik tohto problému;
6. konštatuje, že iné rastlinné oleje vyrobené zo sójových bôbov, z repky a ďalších plodín, majú oveľa väčší vplyv na životné prostredie a vyžadujú si oveľa rozsiahlejšie využitie pôdy než palmový olej; konštatuje, že iné olejiny obvykle vyžadujú intenzívnejšie využívanie pesticídov a hnojív;
7. so znepokojením konštatuje, že globálnu honbu za pôdou poháňa narastajúci celosvetový dopyt po biopalivách a surovinách a špekulácia s pôdou a poľnohospodárskymi komoditami;
8. pripomína, že EÚ je významným dovozcom výrobkov pochádzajúcich z odlesňovania, čo má ničivý vplyv na biodiverzitu;
9. konštatuje, že takmer štvrtina (podľa hodnoty) všetkých poľnohospodárskych komodít v medzinárodnom obchode z nezákonného odlesňovania je určená pre EÚ, čo zahŕňa aj 27 % všetkej sóje, 18 % všetkého palmového oleja, 15 % všetkého hovädzieho mäsa a 31 % všetkej kože⁽³⁾;
10. zdôrazňuje, že v záujme účinného boja proti odlesňovaniu spojenému so spotrebou poľnohospodárskych komodít by opatrenia na úrovni EÚ mali brať do úvahy nielen výrobu palmového oleja, ale aj všetkých takýchto dovážaných poľnohospodárskych výrobkov;
11. pripomína, že Malajzia a Indonézia sú hlavnými výrobcami palmového oleja, pričom sa odhaduje, že pokrývajú 85 – 90 % celosvetovej produkcie, a víta skutočnosť, že rozloha primárneho lesa sa v Malajzii od roku 1990 zvýšila, ale je naďalej znepokojený tým, že súčasné miery odlesňovania v Indonézii predstavujú 0,5 % celkového úbytku každých päť rokov;

⁽¹⁾ Napríklad: *Amnesty International – The Great Palm Oil Scandal* (<https://www.amnesty.org/en/documents/asa21/5243/2016/en/>) a *Rainforest Action Network – The Human Cost of Conflict Palm Oil* (https://d3n8a8pro7vnm.cloudfront.net/rainforestactionnetwork/pages/15889/attachments/original/1467043668/The_Human_Cost_of_Conflict_Palm_Oil_RAN.pdf?1467043668).

⁽²⁾ Vplyv spotreby EÚ na odlesňovanie: Komplexná analýza vplyvu spotreby EÚ na odlesňovanie, 2013, Európska komisia, <http://ec.europa.eu/environment/forests/pdf/1.%20Report%20analysis%20of%20impact.pdf> (s. 56).

⁽³⁾ Zdroj: FERN: *Ukradnutý tovar: Účasť EÚ na nezákonnom odlesňovaní tropických oblastí (Stolen Goods: The EU's complicity in illegal tropical deforestation)* (http://www.fern.org/sites/fern.org/files/Stolen%20Goods_EN_0.pdf).

Utorok 4. apríla 2017

12. pripomína, že Indonézia sa nedávno stala tretím najväčším znečisťovateľom CO₂ na svete a trpí znižovaním biodiverzity, pričom viaceré ohrozené druhy sú na pokraji vyhynutia;
13. pripomína, že palmový olej predstavuje približne 40 % svetového obchodu so všetkými rastlinnými olejmi, a že EÚ je s približne 7 miliónmi ton ročne jeho druhým najväčším svetovým dovozcom;
14. je znepokojený skutočnosťou, že približne polovica územia nelegálne vyrúbaných lesov sa využíva na účely výroby palmového oleja na trh EÚ;
15. poznamenáva, že agropotravinársky priemysel používa palmový olej ako prísadu a/alebo náhradu kvôli jeho produktivite a chemickým vlastnostiam, napríklad jednoduchému skladovaniu, bodu topenia a nižšej cene ako suroviny;
16. poznamenáva tiež, že výlisky z palmových jadier sa v EÚ používajú ako živočíšne krmivo, najmä na výkrm dojníc a hovädzieho dobytká;
17. v tejto súvislosti zdôrazňuje, že sociálne, zdravotné a environmentálne normy sú v EÚ prísnejšie;
18. je si plne vedomý toho, aká zložitá je otázka palmového oleja, a zdôrazňuje, že je dôležité vytvoriť globálne riešenie založené na kolektívnej zodpovednosti mnohých aktérov; dôrazne odporúča túto zásadu všetkým subjektom, ktoré sú zapojené do dodávateľského reťazca, vrátane: EÚ a iných medzinárodných organizácií, členských štátov, finančných inštitúcií, vlád produkujúcich krajín, pôvodného obyvateľstva a miestnych komunit, vnútroštátnych a nadnárodných podnikov pôsobiacich vo výrobe, distribúcii a spracovaní palmového oleja, spotrebiteľských združení a MVO; okrem toho je presvedčený, že všetci títo aktéri musia nevyhnutne zohrávať úlohu a koordinovať úsilie s cieľom vyriešiť mnohé závažné problémy spojené s neudržateľnou výrobou a spotrebou palmového oleja;
19. poukazuje na spoločnú globálnu zodpovednosť pri dosahovaní udržateľnej výroby palmového oleja a súčasne zdôrazňuje významnú úlohu potravinárskeho priemyslu pri nákupe udržateľne vyrábaných alternatívnych výrobkov;
20. konštatuje, že množstvo výrobcov komodít a obchodníkov, maloobchodníkov a iných sprostredkovateľov v rámci dodávateľského reťazca vrátane európskych spoločností prijalo záväzky výroby a obchodu s komoditami vo veci neodlesňovania, nepremieňania rašelinísk bohatých na uhlík, dodržiavania ľudských práv, transparentnosti, vysledovateľnosti, overovania tretou stranou a postupov zodpovedného riadenia;
21. uznáva, že zachovanie dažďového lesa a globálna biodiverzita majú zásadný význam pre budúcnosť Zeme a ľudstva, ale zdôrazňuje, že úsilie o jeho zachovanie by sa malo kombinovať s nástrojmi politiky rozvoja vidieka s cieľom zabrániť chudobe a posilniť zamestnanosť v malých poľnohospodárskych komunitách v dotknutých oblastiach;
22. domnieva sa, že úsilie o zastavenie odlesňovania musí zahŕňať budovanie miestnych kapacít, technickú pomoc, výmenu najlepších postupov medzi komunitami a podporu, aby drobní poľnohospodári mohli lepšie využívať existujúce polia bez potreby ďalšej konverzie lesných porastov; v tejto súvislosti zdôrazňuje vysoký potenciál agroekologických postupov s cieľom maximalizovať ekosystémové funkcie prostredníctvom pestovania plodín s vysokým stupňom diverzity, agrolesníctva a permakultúrnych techník, bez uchyľovania sa k závislosti od vstupov alebo monokultúram;
23. konštatuje, že pestovanie palmy olejnej môže priniesť pozitívny prínos pre hospodársky rozvoj krajín a poskytnúť reálne hospodárske príležitosti pre poľnohospodárov, za predpokladu, že sa vykonáva zodpovedne a udržateľne, a že sa plnia prísne podmienky udržateľného pestovania;
24. berie na vedomie, že existujú rôzne druhy dobrovoľných certifikačných systémov, ako je RSPO, ISPO a MSPO, a víta ich úlohu pri podpore udržateľného pestovania palmy olejnej; konštatuje však, že kritériá udržateľnosti týchto noriem sú predmetom kritiky, najmä pokiaľ ide o ekologickú a sociálnu integritu; zdôrazňuje, že existencia rôznych systémov je pre spotrebiteľov mätúca, a že konečným cieľom by malo byť vytvorenie jedného certifikačného systému, ktorý by zlepšil viditeľnosť udržateľného palmového oleja pre spotrebiteľov; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že takýto certifikačný systém zaručí, že sa na trh EÚ dostane iba udržateľne vyrobený palmový olej;

Utorok 4. apríla 2017

25. konštatuje, že naši partneri z krajín mimo EÚ musia byť tiež lepšie informovaní o svojej úlohe pri riešení problémov udržateľnosti a odlesňovania vrátane ich postupov nakupovania surovín;

Odporúčania

26. vyzýva Komisiu, aby si splnila medzinárodné záväzky EÚ, najmä v rámci COP21, Fóra OSN o lesoch (UNFF)⁽¹⁾, Dohovoru Organizácie Spojených národov o biologickej diverzite (UNCBD)⁽²⁾, Newyorskej deklarácie o lesoch, cieľa udržateľného rozvoja zastaviť odlesňovanie do roku 2020⁽³⁾;

27. berie na vedomie potenciál iniciatív, ako napríklad Newyorskej deklarácie o lesoch⁽⁴⁾, ktoré sú zamerané na splnenie cieľov súkromného sektora odstrániť do roku 2020 odlesňovanie spôsobené produkciou poľnohospodárskych komodít, akými sú palma olejná, sója, papier a hovädzie mäso; konštatuje, že niektoré spoločnosti majú ambicioznejšie ciele, ale napriek tomu, že 60 % spoločností obchodujúcich s palmovým olejom sa zaviazalo podporovať takéto iniciatívy, doteraz iba 2 % dokážu vysledovať pôvod palmového oleja, s ktorým obchodujú⁽⁵⁾;

28. berie na vedomie úsilie a pokrok dosiahnutý v rámci odvetvia výroby potravín pri získavaní certifikovaného udržateľného palmového oleja; vyzýva všetky odvetvia priemyslu, ktoré používajú palmový olej, aby zvýšili svoje úsilie o získavanie certifikovaného udržateľného palmového oleja;

29. vyzýva Komisiu a všetky členské štáty EÚ, aby, ak tak zatiaľ neurobili, sa usilovali o demonštrovanie záväzku pracovať na vytvorení celouniového národného záväzku do roku 2020 získavať 100 % certifikovaného udržateľného palmového oleja okrem iného podpísaním Amsterdamského vyhlásenia Smerom k odstráneniu odlesňovania v rámci reťazcov poľnohospodárskych komodít s európskymi krajinami, a usilovali sa o vytvorenie záväzku odvetvia, okrem iného prostredníctvom uzatvorenia a vykonávania Amsterdamského vyhlásenia Smerom k odstráneniu odlesňovania v rámci reťazcov poľnohospodárskych komodít s európskymi krajinami do roku 2020;

30. požaduje, aby podniky pestujúce palmu olejnú dodržiavali Bangkockú dohodu o jednotnom prístupe k realizácii záväzkov v oblasti zákazu odlesňovania pri rozvoji svojich plantáží, a používali nástroj High Carbon Stock (HCS), ktorým sa určujú oblasti vhodné na vysádzanie palieľ olejných, napr. znehodnotená pôda s nízkou mierou ukladania uhlíka a nízkou prírodnou hodnotou;

31. žiada EÚ, aby dodržiavala záväzky dobrovoľných dohôd o partnerstve FLEGT a aby zabezpečila, aby sa vzťahovali na drevo z premeny lesov na plantáže na výrobu palmového oleja; zdôrazňuje potrebu zabezpečiť, aby tieto dohody boli v súlade s medzinárodným právom a záväzkami týkajúcimi sa ochrany životného prostredia, ľudských práv a udržateľného rozvoja, a aby viedli k zodpovedajúcim opatreniam na zachovanie lesov a udržateľné hospodárenie v lesoch vrátane ochrany práv miestnych komunít a pôvodného obyvateľstva; poznamenáva, že podobný prístup by sa mohol tiež prijať s cieľom zabezpečiť zodpovedné dodávateľské reťazce palmového oleja; navrhuje, aby sa politiky EÚ pre odvetvie palmového oleja zakladali na zásadách FLEGT, pokiaľ ide o vedenie viacstranného dialógu zainteresovaných strán a riešenie hlboko zakorenených problémov správy v producentských krajinách, ako aj z podporných dovozných politík EÚ; konštatuje, že by mohli viesť k lepšej kontrole v oblasti palmového priemyslu v cieľových krajinách;

32. konštatuje, že dôležitým prvkom je spolupráca s producentskými krajinami prostredníctvom výmeny informácií o udržateľnom a hospodársky životaschopnom rozvoji a obchodných praktikách; podporuje producentské krajiny v ich úsilí o vytvorenie udržateľných postupov, ktoré môžu prispieť k zlepšeniu životných podmienok a hospodárstva v týchto krajinách;

33. vyzýva Komisiu, aby podporovala výmenu najlepších postupov týkajúcich sa transparentnosti a spolupráce medzi vládami a spoločnosťami, ktoré využívajú palmový olej, a aby spolu s členskými štátmi spolupracovala s tretími krajinami s cieľom vypracovať a vykonávať vnútroštátne právne predpisy a rešpektovať zvykové pozemkové práva spoločenstiev, ktoré zabezpečia ochranu lesov, ich obyvateľov a ich živobytia;

⁽¹⁾ Závety Fóra OSN o lesoch.

⁽²⁾ Dohovor OSN o biologickej diverzite, ciele z Aiči: <https://www.cbd.int/sp/targets/>.

⁽³⁾ Ciele udržateľného rozvoja, článok 15.2, cieľ zastaviť odlesňovanie <https://sustainabledevelopment.un.org/sdg15>.

⁽⁴⁾ Samit OSN o klíme 2014.

⁽⁵⁾ <http://forestdeclaration.org/wp-content/uploads/2015/09/2016-NYDF-Goal-2-Assessment-Report.pdf>.

Utorok 4. apríla 2017

34. vyzýva Komisiu, aby posúdila potrebu zavedenia mechanizmov na riešenie premeny lesov na komerčné poľnohospodárstvo v rámci dobrovoľných dohôd o partnerstve (DDP) uvedených v akčnom pláne FLEGT a v tomto procese posilnila postavenie ďalších organizácií občianskej spoločnosti, pôvodných komunít a poľnohospodárov – vlastníkov pôdy;

35. požaduje, aby EÚ ako doplnkový prvok dobrovoľných dohôd o partnerstve vypracovala právne predpisy nadväzujúce na dobrovoľné dohody o partnerstve v oblasti palmového oleja, podľa vzoru nariadenia EÚ o ťažbe dreva, ktoré zahŕňa spoločnosti, ako aj finančné inštitúcie; konštatuje, že Európska únia reguluje dodávateľské reťazce dreva, rýb a nerastov z konfliktných oblastí, ale zatiaľ nereguluje nijaký dodávateľský reťazec, ktorý ohrozuje lesy; vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zintenzívnili svoje úsilie pri vykonávaní nariadenia o dreve, s cieľom lepšie posúdiť jeho účinnosť a zistiť, či je možné ho použiť ako vzor pre nový legislatívny akt EÚ na to, aby sa zabránilo predaju neudržateľného palmového oleja v EÚ;

36. vyzýva Komisiu, aby v spolupráci s všetkými významnými zúčastnenými stranami z verejného aj súkromného sektora iniciovala informačné kampane a poskytovala tak spotrebiteľom komplexné informácie o pozitívnych environmentálnych, sociálnych a politických dôsledkoch udržateľnej výroby palmového oleja; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že informácia o tom, že výrobok je udržateľný, sa bude poskytovať spotrebiteľom prostredníctvom ihneď rozoznateľného označenia pre všetky výrobky obsahujúce palmový olej, a dôrazne odporúča, aby toto označenie bolo uvedené na výrobku alebo obale, alebo ľahko prístupné prostredníctvom technologických prvkov;

37. vyzýva Komisiu, aby úzko spolupracovala s ďalšími významnými konzumentmi palmového oleja, ako je Čína, India a krajiny vyrábajúce palmový olej, s cieľom zvýšiť ich povedomie a preskúmať spoločné riešenia problému odlesňovania tropických oblastí a zhoršovania kvality lesov;

38. teší sa na štúdie Komisie o odlesňovaní a palmovom oleji a dúfa, že tieto štúdie budú predložené v čo najskoršom termíne po ich dokončení;

39. vyzýva Komisiu, aby poskytla komplexné údaje o využívaní a spotrebe palmového oleja v Európe a jeho dovoze do EÚ;

40. vyzýva Komisiu, aby zintenzívnila výskum s cieľom zhromaždiť informácie o vplyvoch európskej spotreby a investícií na proces odlesňovania, sociálne problémy, ohrozené druhy a znečisťovanie životného prostredia v tretích krajinách, a aby apelovala na obchodných partnerov mimo EÚ, aby nasledovali tento príklad;

41. žiada Komisiu, aby rozvíjala technológie a predložila konkrétny akčný plán vrátane informačných kampaní, ktoré by obmedzili vplyv európskej spotreby a investícií na odlesňovanie v tretích krajinách;

42. uznáva pozitívny prínos existujúcich certifikačných systémov, ale s poľutovaním konštatuje, že RSPO, ISPO, MSPO a všetky ostatné uznávané najvýznamnejšie systémy certifikácie účinne nezakazujú svojim členom, aby menili dažďové lesy alebo rašeliniská na palmové plantáže; domnieva sa preto, že tieto najvýznamnejšie systémy certifikácie nedokážu účinne obmedzovať emisie skleníkových plynov v rámci procesu zakladania a obhospodarovania plantáží, a v dôsledku toho ani nedokážu predchádzať rozsiahlym požiarom lesov a rašelinísk; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že sa bude vykonávať nezávislá kontrola a monitorovanie týchto certifikačných systémov, aby sa zabezpečilo, že palmový olej na trhu EÚ bude spĺňať všetky potrebné normy a bude udržateľný; konštatuje, že otázku udržateľnosti odvetvia výroby palmového oleja nemožno vyriešiť len prostredníctvom dobrovoľných opatrení a politík, ale že spoločnosti vyrábajúce palmový olej by mali tiež podliehať záväzným pravidlám a systému povinnej certifikácie;

43. vyzýva EÚ, aby zaviedla minimálne kritériá udržateľnosti pre palmový olej a výrobky obsahujúce palmový olej, ktoré vstupujú na trh EÚ, čím sa zaručí, že palmový olej v EÚ:

— nebude príčinou zhoršovania kvality ekosystému, ako je napríklad odlesňovanie primárnych a sekundárnych lesov alebo ničenie alebo degradácia rašelinísk alebo iných ekologicky vzácných biotopov, či už priamo alebo nepriamo, a nebude spôsobovať stratu biodiverzity, predovšetkým všetkých ohrozených druhov živočíchov a rastlín,

Utorok 4. apríla 2017

- nebude viesť k zmenám v postupoch obhospodarovania pôdy, ktoré majú negatívny vplyv na životné prostredie,
- nebude príčinou vzniku hospodárskych, sociálnych a environmentálnych problémov a konfliktov, konkrétne vrátane detskej práce, nútenej práce, zaberania pôdy alebo vysťahovania pôvodného obyvateľstva alebo miestnych komún,
- bude plne rešpektovať základné ľudské a sociálne práva a bude v plnom súlade s príslušnými sociálnymi a pracovnými normami, ktoré zaručujú bezpečnosť a kvalitu života pracovníkov,
- umožní začleniť drobných pestovateľov palmy olejnej do systému certifikácie a zabezpečí ich spravodlivý podiel na zisku,
- sa pestuje na plantážach, ktoré sú riadené pomocou moderných agro-ekologických techník s cieľom stimulovať prechod na udržateľné poľnohospodárske postupy tak, aby sa minimalizovali nepriaznivé environmentálne a sociálne dôsledky;

44. konštatuje, že záväzné normy pre zodpovednú výrobu palmového oleja vrátane noriem, ktoré vypracovala Skupina pre inovácie v odvetví palmového oleja (POIG) už existujú, ale zatiaľ neboli široko prijaté spoločnosťami a systémami certifikácie, s výnimkou RSPO Next;

45. poznamenáva, že je dôležité, aby všetci aktéri v celom dodávateľskom reťazci dokázali rozlišovať medzi palmovým olejom, jeho zvyškami a vedľajšími produktmi pochádzajúcimi z udržateľných a z neudržateľných zdrojov; poukazuje na význam výsledovateľnosti komodít a transparentnosti vo všetkých fázach dodávateľského reťazca;

46. vyzýva EÚ, aby stanovila záväzný regulačný rámec s cieľom zabezpečiť, aby dodávateľské reťazce všetkých dovozov poľnohospodárskych komodít boli spätne výsledovateľné až k zdroju surovín;

47. vyzýva Komisiu, aby zvýšila výsledovateľnosť palmového oleja dovážaného do EÚ, a aby dovedy, kým sa bude uplatňovať jeden certifikačný systém, zväzila uplatňovanie rôznych colných režimov, ktoré by presnejšie odrážali skutočné náklady spojené s environmentálnou záťažou; žiada Komisiu, aby zväzila aj zavedenie a používanie nediskriminačných tarifných aj netarifných prekážok založených na uhlíkovej stope palmového oleja; žiada, aby sa zásada „znečisťovateľ platí“ v plnej miere uplatňovala vo vzťahu k odlesňovaniu;

48. vyzýva Komisiu, aby jasne vymedzila sankcie za nedodržanie predpisov, pri súčasnom udržaní obchodných vzťahov s tretími krajinami;

49. vyzýva v tejto súvislosti Komisiu, aby iniciovala reformu v nomenklatúre harmonizovaného systému (HS) v rámci Svetovej colnej organizácie (WCO), ktorá by umožnila rozlišovať medzi certifikovaným udržateľným a neudržateľným palmovým olejom a ich derivátmi;

50. vyzýva Komisiu, aby bezodkladne zahrnula záväzky do kapitol o udržateľnom rozvoji v dohodách o obchode a rozvojovej spolupráci s cieľom zabrániť odlesňovaniu, vrátane najmä záruky neodlesňovania v rámci obchodných dohôd s producentnými krajinami, a s cieľom zabezpečiť silné a vymáhateľné opatrenia na riešenie neudržateľných postupov lesného hospodárstva v producentných krajinách;

51. žiada Komisiu a členské štáty, aby sa zamerali na vypracovanie nástrojov, ktoré umožnia lepšie začlenenie témy ochrany životného prostredia do rozvojovej spolupráce; konštatuje, že tento postup pomôže zabezpečiť, aby rozvojové činnosti neboli príčinou nedomyselných environmentálnych problémov, ale boli v súčinnosti s ochrannou činnosťou;

52. konštatuje, že nedostatočné katastrálne režimy vo vyrábajúcich krajinách predstavujú významnú prekážku pre kontrolu rozširovania plantáží palmového oleja, a obmedzujú možnosti jednotlivých malých vlastníkov pri prístupe k úverom potrebným na zlepšenie udržateľnosti ich plantáží; konštatuje, že posilňovanie riadenia a lesníckych inštitúcií na miestnej a celoštátnej úrovni je predpokladom účinnej politiky v oblasti ochrany životného prostredia; vyzýva Komisiu, aby poskytla technickú a finančnú pomoc vyrábajúcim krajinám s cieľom posilniť ich katastrálne režimy a zlepšiť environmentálnu udržateľnosť plantáží palmy olejnej; poukazuje na to, že mapovanie v producentných krajinách, okrem iného prostredníctvom využívania satelitných a geopriestorových technológií, je jediný spôsob, ako monitorovať koncesie na výrobu palmového oleja a zaviesť ciele stratégie pre zalesňovanie, opätovné zalesňovanie a vytváranie ekologických koridorov; vyzýva Komisiu, aby podporovala vyrábajúce krajiny pri zavádzaní programov predchádzania požiarom;

Utorok 4. apríla 2017

53. podporuje nedávne moratórium indonézskej vlády na rašeliniská, ktoré by malo zabrániť tomu, aby sa plantáže rozširovali na zalesnené rašeliniská; podporuje vytvorenie agentúry pre obnovu rašelinísk na účely obnovenia 2 miliónov hektárov rašelinísk zasiahnutých požiarmi;
54. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby ako súčasť dialógu s týmito krajinami podporili potrebu zmrazenia rozširovania územia na pestovanie palmového oleja vrátane zavedenia moratória na nové koncesie s cieľom chrániť zostávajúce dažďové lesy;
55. vyjadruje veľké znepokojenie nad tým, že transakcie s pôdou môžu porušovať zásadu slobodného, predchádzajúceho a informovaného súhlasu miestnych spoločenstiev stanovenú v dohovore MOP č. 169; vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zabezpečili, že investori pochádzajúci z EÚ v plnej miere dodržiavajú medzinárodné normy zodpovedného a udržateľného investovania do poľnohospodárstva, najmä usmernenia Organizácie OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO)-OECD pre zodpovedné poľnohospodárske dodávateľské reťazce, dobrovoľné usmernenia FAO o pozemkovom vlastníctve, usmerňujúce zásady OSN v oblasti podnikania a ľudských práv a usmernenia OECD pre nadnárodné spoločnosti; zdôrazňuje potrebu prijať kroky na zabezpečenie prístupu k náprave pre obeť porušovania práv podnikmi;
56. vyzýva preto príslušné orgány v krajinách pôvodu, aby rešpektovali ľudské práva vrátane pozemkových práv obyvateľov lesov, a aby posilňovali environmentálne, zdravotne a sociálne záväzky, zohľadňujúc dobrovoľné usmernenia FAO týkajúce sa držby pôdy⁽¹⁾;
57. naliehavo vyzýva EÚ, aby podporovala mikropodniky, malé a rodinné miestne vidiecke podniky a presadzovala národnú a miestnu právnu registráciu vlastníctva alebo držby pôdy;
58. zdôrazňuje nízku mieru odlesňovania pôdy, s ktorou hospodári pôvodné obyvateľstvo so zabezpečeným zvykovým systémom držby a hospodárenia so zdrojmi, čo má vysoký potenciál z hľadiska nákladovo efektívneho znížovania emisií a zabezpečenia celosvetových ekosystémových služieb; vyzýva na využitie medzinárodných fondov v oblasti zmeny klímy a rozvoja na zabezpečenie pôdy pôvodného obyvateľstva a komunít a na podporu pôvodného obyvateľstva a komunít, ktoré investujú do ochrany svojej pôdy;
59. pripomína, že živobytie chudobných vidieckych žien je obzvlášť závislé od lesných zdrojov; zdôrazňuje, že je potrebné, aby sa rodové hľadisko začlenilo do vnútroštátnych lesohospodárskych politík a inštitúcií tak, aby sa podporoval napríklad rovnaký prístup žien k vlastníctvu pôdy a iných zdrojov;
60. pripomína Komisii jej oznámenie s názvom Riešenie výziev súvisiacich s odlesňovaním a zhoršovaním kvality lesa pri zvládaní zmeny klímy a straty biodiverzity (COM(2008)0645), v ktorom zdôrazňuje celostný prístup k tropickému odlesňovaniu pri zohľadnení všetkých faktorov odlesňovania vrátane výroby palmového oleja; pripomína Komisii jej cieľ, ktorý si stanovila pri rokovaní COP21, a to zastaviť úbytok celosvetového lesného porastu najneskôr do roku 2030 a znížiť hrubý úbytok tropických lesov najmenej o 50 % do roku 2020 v porovnaní so súčasnými úrovňami;
61. vyzýva Komisiu, aby predložila akčný plán EÚ o odlesňovaní a znehodnocovaní lesov, ktorý by zahŕňal konkrétne regulačné opatrenia, ktoré zaručia, že nijaké dodávateľské reťazce a finančné transakcie spojené s EÚ nebudú spôsobovať odlesňovanie a zhoršovanie kvality lesov, v súlade so 7. environmentálnym akčným programom, ako aj akčný plán EÚ týkajúci sa palmového oleja; vyzýva Komisiu, aby prijala jedinú jednotnú definíciu pojmu „bez odlesňovania“;
62. naliehavo vyzýva členské štáty a Komisiu, aby stanovili vymedzenie pojmu les, ktoré zahŕňa biologickú, sociálnu a kultúrnu rozmanitosť, s cieľom predchádzať zaberaniu pôdy a ničeniu tropických lesov pre potreby obrovských monokultúr palmy olejnej, keďže by to ohrozilo záväzky EÚ v oblasti zmeny klímy; zdôrazňuje potrebu uprednostňovať pôvodné druhy, a tým chrániť ekosystémy, biotopy a miestne komunity;

⁽¹⁾ Dobrovoľné usmernenia FAO pre zodpovednú správu držby pôdy, rybného hospodárstva a lesov v kontexte národnej potravinovej bezpečnosti, Rím 2012 (*UN FAO's Voluntary Guidelines on the Responsible Governance of Tenure of Land, Fisheries and Forests in the Context of National Food Security*), <http://www.fao.org/docrep/016/i2801e/i2801e.pdf>.

Utorok 4. apríla 2017

63. vyzýva Komisiu, aby predložila akčný plán EÚ v oblasti zodpovednej podnikateľskej činnosti;
64. trvá na tom, že rozvojové finančné inštitúcie by mali zabezpečiť záväznosť svojich politík týkajúcich sa sociálnych a environmentálnych záruk a ich plný súlad s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv; požaduje väčšiu transparentnosť financovania zo strany súkromných finančných inštitúcií a verejných finančných subjektov;
65. vyzýva členské štáty, aby zaviedli povinné požiadavky, ktoré uprednostnia udržateľný palmový olej vo všetkých vnútroštátnych postupoch zadávania verejných zákaziek;
66. so znepokojením konštatuje, že komerčné poľnohospodárstvo je aj naďalej dôležitou hybnou silou globálneho odlesňovania, a že približne polovica všetkého odlesňovania tropických oblastí od roku 2000 bola dôsledkom nezákonnej premeny lesov na komerčné poľnohospodárstvo, čo môže priniesť aj riziko konfliktu; vyzýva na lepšiu koordináciu politík v oblasti lesníctva, komerčného poľnohospodárstva, využívania pôdy a rozvoja vidieka, aby sa dosiahli ciele udržateľného rozvoja a záväzky v oblasti zmeny klímy; zdôrazňuje potrebu súdržnosti politík v záujme rozvoja (PCD) aj v tejto oblasti vrátane politiky EÚ v oblasti energie z obnoviteľných zdrojov;
67. upozorňuje na problémy, ktoré vznikajú v súvislosti s procesmi koncentrácie pôdy a zmenami využívania pôdy pri zakladaní monokultúr, ako sú plantáže palmy olejnej;
68. vyzýva Komisiu, aby podporovala ďalší výskum účinkov zmeny vo využívaní pôdy vrátane odlesňovania a výroby bioenergie na emisie skleníkových plynov;
69. vyzýva Komisiu, aby dala príklad ostatným krajinám stanovením pravidiel započítavania emisií skleníkových plynov z obhospodarovaných mokradí a zmien vo využívaní pôdy mokradí v právnych predpisoch EÚ;
70. berie na vedomie účinky veľkých monokultúr palmy olejnej, ktoré zvyšujú výskyt škodcov, znečisťovanie vody z agrochemikálií a eróziu pôdy, čo má vplyv na záchyt uhlíka a ekológiu celého regiónu a bráni migrácii živočíšnych druhov;
71. konštatuje, že najnovší výskum preukazuje, že agrolesnícke polykultúrne pestovanie uplatňované na plantážach paliem olejných môže ponúknuť kombinované výhody z hľadiska biodiverzity, produktivity a pozitívnych sociálnych vplyvov;
72. vyzýva Komisiu, aby zabezpečila súdržnosť a posilnila synergie medzi spoločnou poľnohospodárskou politikou a inými politikami EÚ, a zabezpečila, že budú vykonávané spôsobom, ktorý je v súlade s programami zameranými na boj proti odlesňovaniu v rozvojových krajinách, ako sú REDD; vyzýva Komisiu, aby zabezpečila, že reforma SPP nebude priamo či nepriamo viesť k ďalšiemu odlesňovaniu a bude podporovať cieľ, ktorým je zastavenie globálneho odlesňovania; žiada Komisiu a členské štáty, aby tiež zabezpečili, aby sa environmentálne problémy súvisiace s odlesňovaním spôsobeným palmovým olejom riešili v kontexte cieľov stanovených stratégií Európskej únie v oblasti biodiverzity do roku 2020, ktorá by mala byť neoddeliteľnou súčasťou vonkajšej činnosti Únie v tejto oblasti;
73. žiada Komisiu, aby poskytla podporu organizáciám zameraným na ochranu všetkých živočíšnych druhov *in situ*, ako aj *ex situ*, ktoré zasiahla strata prirodzených biotopov v dôsledku odlesňovania kvôli palmovému oleju;
74. požaduje intenzívnejší výskum v oblasti udržateľných krmív na úrovni EÚ pre európske poľnohospodárstvo v záujme vývoja alternatív k výrobkom z palmového oleja;
75. konštatuje, že 70 % biopaliva spotrebovaného v EÚ je dopestovaných/vyrobených v EÚ a 23 % biopaliva dovezeného do EÚ tvorí palmový olej, najmä z Indonézie, a ďalších 6 % predstavuje sója ⁽¹⁾;

⁽¹⁾ Eurostat – Ponuka, transformácie a spotreba energie z obnoviteľných zdrojov; ročné údaje (nrg_107), Štúdia Globiom Vplyv zmeny využívania pôdy na pestovanie biopalív spotrebovaných v EÚ (*The land use change impact of biofuels consumed in the EU*), 2015, a <http://www.fediol.be/>.

Utorok 4. apríla 2017

76. konštatuje nepriame účinky dopytu po biopalive v EÚ súvisiace s likvidáciou dažďových lesov;
77. konštatuje, že ak sa berie do úvahy nepriama zmena využívania pôdy (ďalej len „ILUC“), biopalivá z plodín môžu v niektorých prípadoch dokonca viesť k čistému zvýšeniu emisií skleníkových plynov, napríklad k páleniu biotopov s vysokým obsahom uhlíka, ako sú tropické lesy a rašeliniská; je znepokojený tým, že Komisia do svojho hodnotenia dobrovoľných systémov nezahrnula vplyv ILUC;
78. vyzýva inštitúcie EÚ, aby do reformy smernice o obnoviteľných zdrojoch energie zahrnuli v rámci dobrovoľnej časti konkrétne overovacie postupy, pokiaľ ide o konflikty týkajúce sa držby pôdy, nútenej/detskej práce, zlých pracovných podmienok pre poľnohospodárov a nebezpečenstiev pre zdravie a bezpečnosť; takisto vyzýva EÚ, aby vzala do úvahy vplyv nepriamej zmeny využívania pôdy a zahrnula požiadavky v oblasti sociálnej zodpovednosti do reformy smernice o obnoviteľných zdrojoch energie;
79. požaduje, aby sa politika EÚ v oblasti biopalív začlenila do účinných kritérií udržateľnosti na ochranu pôdy s vysokou hodnotou pre biodiverzitu, s vysokým obsahom uhlíka, a rašelinísk, a do tých kritérií, ktoré obsahujú sociálne prvky;
80. berie na vedomie najnovšiu správu ⁽¹⁾ Európskeho dvora audítorov, v ktorej sa analyzujú súčasné systémy certifikácie pre biopalivá a ktorá zistila, že týmto systémom chýbajú dôležité aspekty udržateľnosti, napríklad nezohľadňujú nepriamy vplyv dopytu, chýba im overenie a nemôžu zaručiť, že certifikované biopalivá nespôsobujú odlesňovanie a súvisiace negatívne hospodárske dôsledky; je si vedomý obáv o transparentnosť pri posudzovaní systémov certifikácie; vyzýva Komisiu, aby zlepšila transparentnosť systémov udržateľnosti vrátane vypracovania vhodného zoznamu aspektov, ktoré by sa mali preskúmať, ako napríklad výročné správy a možnosť požiadať o audity vykonávané nezávislými tretími stranami; vyzýva Komisiu, aby posilnila svoje právomoci, pokiaľ ide o overovanie a monitorovanie systémov, správ a činností;
81. požaduje vykonávanie príslušných odporúčaní Súdneho dvora, ako sa na nich dohodla Komisia;
82. so znepokojením konštatuje, že 46 % z celkového objemu palmového oleja dovezeného do EÚ sa používa na výrobu biopalív, a že to vyžaduje využitie asi milióna hektárov tropickej pôdy; vyzýva Komisiu, aby prijala opatrenia s cieľom postupne vyradiť používanie rastlinných olejov, ktoré sú hnacou silou odlesňovania, vrátane palmového oleja, ako zložky biopalív, pokiaľ možno do roku 2020;
83. konštatuje, že jednoduchý zákaz (alebo postupné vyradenie) používania palmového oleja môže viesť k jeho nahradeniu inými tropickými rastlinnými olejmi na výrobu biopalív, ktoré by boli pravdepodobne pestované v rovnakých ekologicky citlivých oblastiach a ktoré by mohli mať oveľa väčší vplyv na biodiverzitu, využívanie pôdy a emisie skleníkových plynov než samotný palmový olej; odporúča nájsť a podporovať udržateľnejšie alternatívy využívania biopalív, ako sú v tuzemsku pestované európske oleje z repky a zo slnečnicových semien;
84. vyzýva Komisiu a členské štáty, aby zároveň podporili rozvoj biopalív druhej a tretej generácie s cieľom znížiť riziko nepriamej zmeny využívania pôdy v Únii a stimulovať prechod na pokročilé biopalivá v Únii v súlade so smernicou (EÚ) 2015/1513 a v súlade s ambíciami Únie v oblasti obehového hospodárstva, efektívneho využívania zdrojov, ako aj mobility s nízkymi emisiami;
- o
o o
85. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie Rade, Komisii a vládam a parlamentom členských štátov.

⁽¹⁾ Zdroj: Európsky dvor audítorov: Certifikácia biopalív: nedostatky v uznávaní a dohľade nad systémom (<http://www.eca.europa.eu/en/Pages/NewsItem.aspx?nid=7171>).